

CZY POLACY SPŁACAJĄ SWOJE DŁUGI? O ODPOWIEDZIALNYM KONSUMENCIE NA RYNKU FINANSOWYM

Prezentacja wyników badania „Polacy wobec swoich
zadłużeń” oraz debata ekspertów o sytuacji
konsumentów na rynku Consumer Finance.

O badaniu

Badanie **ilościowe** zrealizowane na próbie **929 dorosłych mieszkańców Polski** (powyżej 18 roku życia), którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy skorzystali z jednej z form pożyczki lub kredytu (raty, kredyt gotówkowy, karta kredytowa, linia kredytowa, pożyczka pozabankowa).

Wyniki badania zostały zważone w taki sposób, aby struktura kredytobiorców odpowiadała strukturze raportowanej przez BIK.

Badanie zrealizowane przy zastosowaniu techniki **CAWI** (Computer Assisted Web Interview) w ramach panelu badawczego.

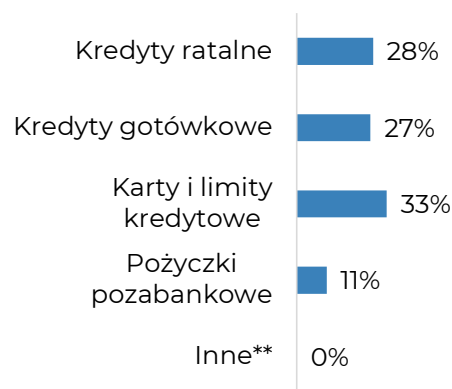
Wywiady przeprowadzono w dniach **24.02.2025 – 02.03.2025 r.**

Nota metodologiczna | ważenie danych

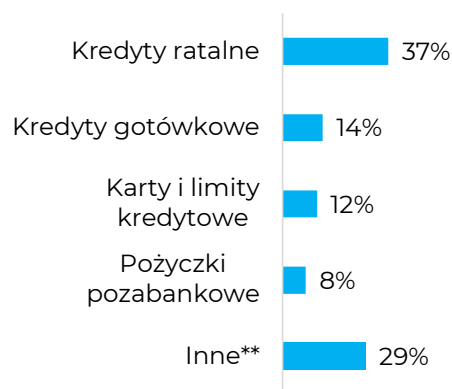
W trakcie badania zrealizowano wywiady z określoną liczbą osób, które w ciągu ostatnich 12 miesięcy skorzystały z konkretnej formy pożyczki lub kredytu. Liczba wywiadów dla poszczególnych produktów była dobrana w taki sposób, aby w trakcie analizy można było wnioskować o posiadaczach danego produktu.

W związku z potrzebą zaprezentowania danych z perspektywy całego rynku kluczowych produktów pożyczkowych i kredytowych, zdecydowano się na wykorzystanie ważenia danych. Ważenie danych to procedura obliczeniowa, której zadaniem jest skorygowanie badanej próby w taki sposób, by była ona podobna liczebnie do badanej populacji pod względem kluczowych cech grupy docelowej (tutaj: odsetka osób, które w ciągu ostatniego roku skorzystały z konkretnych produktów pożyczkowych i kredytowych).

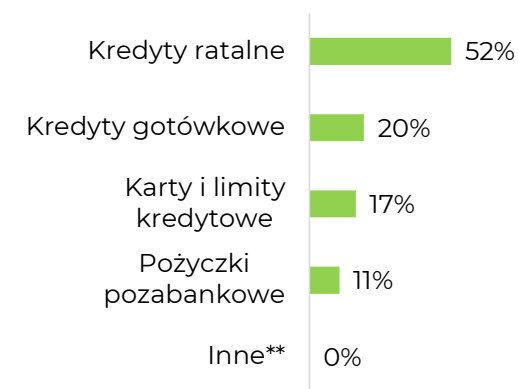
STRUKTURA WYWIADÓW

STRUKTURA RYNKU*

STRUKTURA DANYCH PO WĄŻENIU

* Dane BIK: struktura nowych klientów na rynku wg produktów w 2024 r.

** BNPL + kredyty hipoteczne

Dlatego możemy mówić o polskich kredyto- i pożyczkobiorcach

Podejście do finansów

Postrzeganie zadłużenia

Co druga osoba spłacająca obecnie zobowiązania finansowe związane z kredytem lub pożyczką konsumencką (53%) postrzega siebie jako dłużnika. Jednocześnie **ponad 1/3 osób** w podobnej sytuacji (35%) **uważa, że człowiek jest zadłużony dopiero, jeśli ma zaległości w spłatach zobowiązań.**

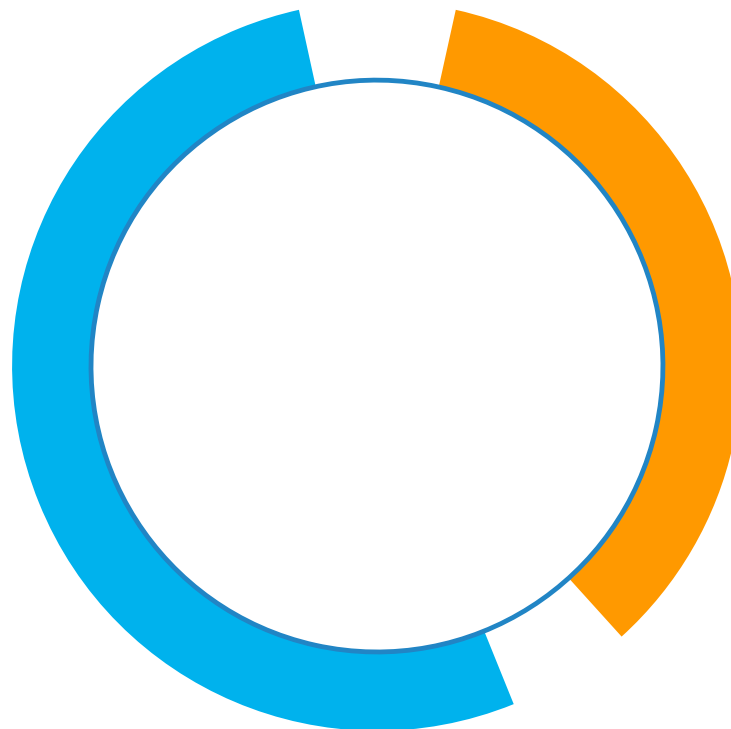
929
respondentów

S48. Czy powiedział/a/byś, że człowiek jest zadłużony...?

Baza: wszyscy respondenci

53%

Człowiek jest zadłużony od momentu uzyskania kredytu lub pożyczki, niezależnie od spłat

35%

Człowiek jest zadłużony kiedy nie jest w stanie spłacać zaciągniętego zobowiązania na czas

Finanse osobiste

Zdecydowana **większość** **kredyto- i pożyczkobiorców kontroluje swoje wydatki (87%)**. Dodatkowo, aż **2 z 3 pożyczkobiorców jest w stanie odłożyć oszczędności**. Monitorowanie finansów idzie nieco gorzej osobom korzystającym z pożyczek pozabankowych.

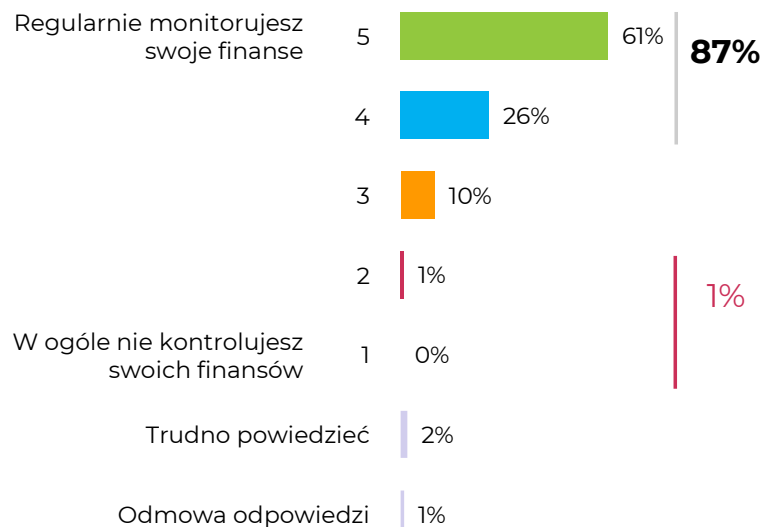

929
respondentów

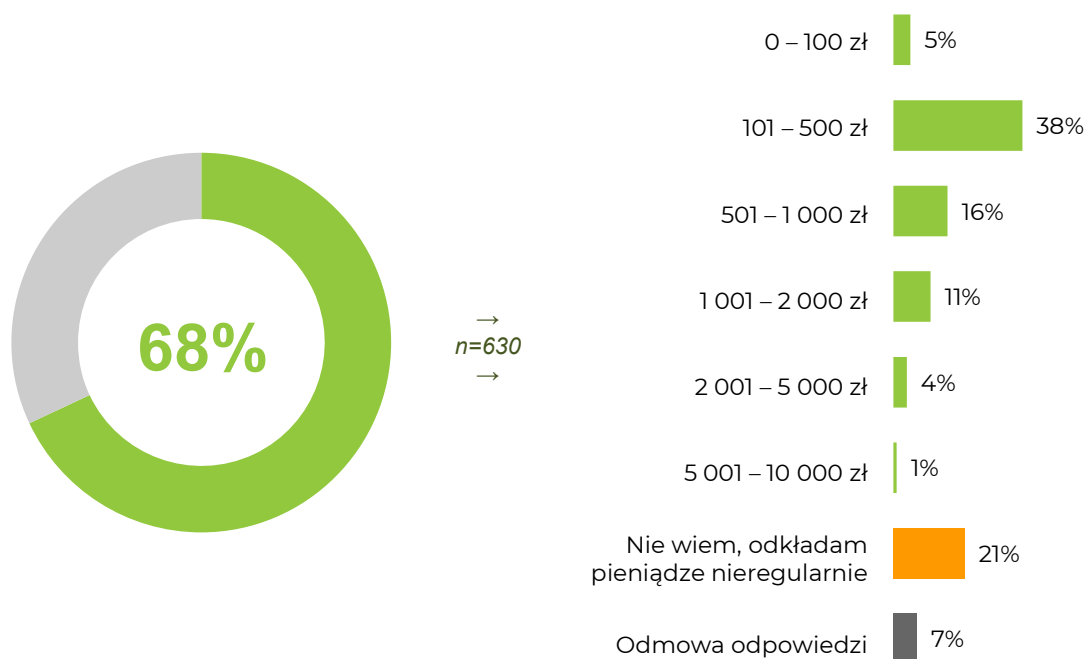
S17. Używając skali od 1 do 5, powiedział/a/byś, że...? | S18. Czy co miesiąc odkładasz pewną kwotę na oszczędności?
S19. W przybliżeniu, jaką kwotę odkładasz miesięcznie w ramach oszczędności?

Baza: wszyscy respondenci

KONTROLA NAD FINANSAMI OSOBISTYMI

REGULARNE OSZCZĘDZANIE

Wiedza finansowa

Większość kredyto- i pożyczkobiorców przeciętnie ocenia swoją wiedzę o finansach. Jednocześnie odsetek osób oceniających swoją wiedzę jako dużą jest znacznie wyższy niż osób negatywnie oceniających swoje kompetencje finansowe. **Samooceń pożyczkobiorców jest zbliżona do faktycznych wyników testu wiedzy o finansach.**

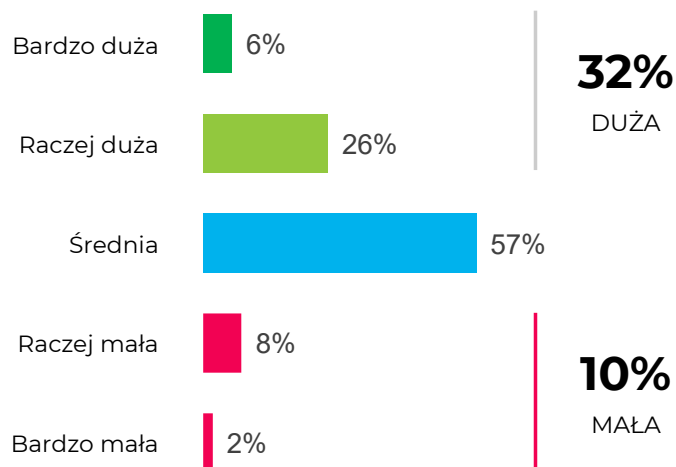
929
respondentów

S39. Jak oceniasz swoją wiedzę na temat zagadnień finansowych?

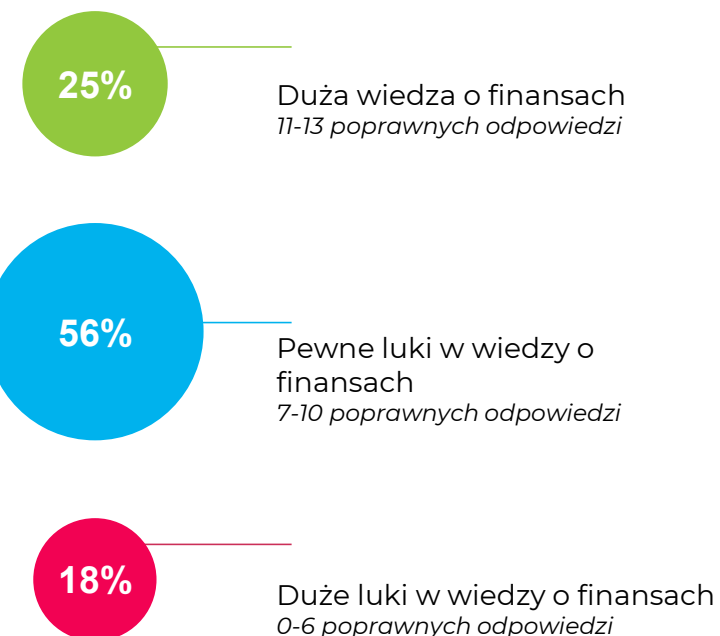
S43. Zapoznaj się z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi kredytów i pożyczek i powiedz, czy jest to prawda, czy fałsz.

Baza: wszyscy respondenci

SAMOOCEŃA

WYNIK TESTU

Wiedza finansowa | wybrane pojęcia

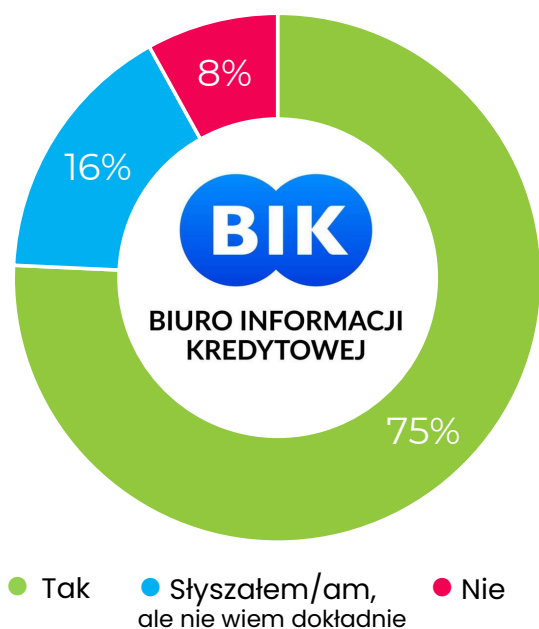
Zdecydowana większość pożyczko- i kredytobiorców **wie czym jest BIK. 6 z 10 zadłużonych potrafi też – przynajmniej częściowo – powiedzieć czym jest całkowity koszt kredytu.**

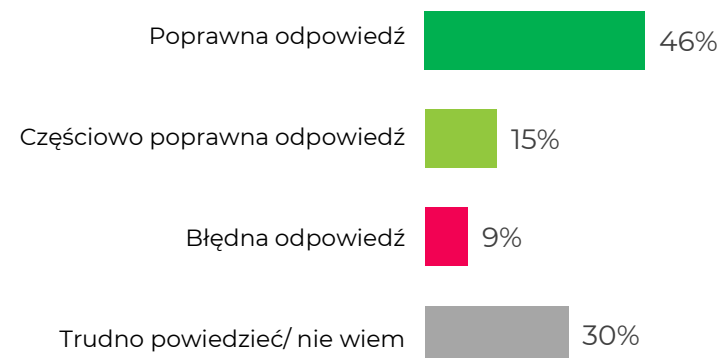
929
respondentów

S40. Czy wiesz, czym jest BIK (Biuro Informacji Kredytowej)? | S42. Spróbuj własnymi słowami opisać czym jest "całkowity koszt kredytu"? [PYTANIE OTWARTE](#)
Baza: wszyscy respondenci

ZNAJOMOŚĆ BIK

ROZUMIENIE CAŁKOWITEGO KOSZTU KREDYTU

“ Kwota którą pożyczamy plus prowizje, ubezpieczenia, odsetki.

“ (...) całkowity koszt kredytu to wszystkie koszty (włączając w to prowizje, odsetki, podatek i ewentualnie marżę), które jestem zobowiązany do spłaty w całości w związku z umową o kredyt/raty.

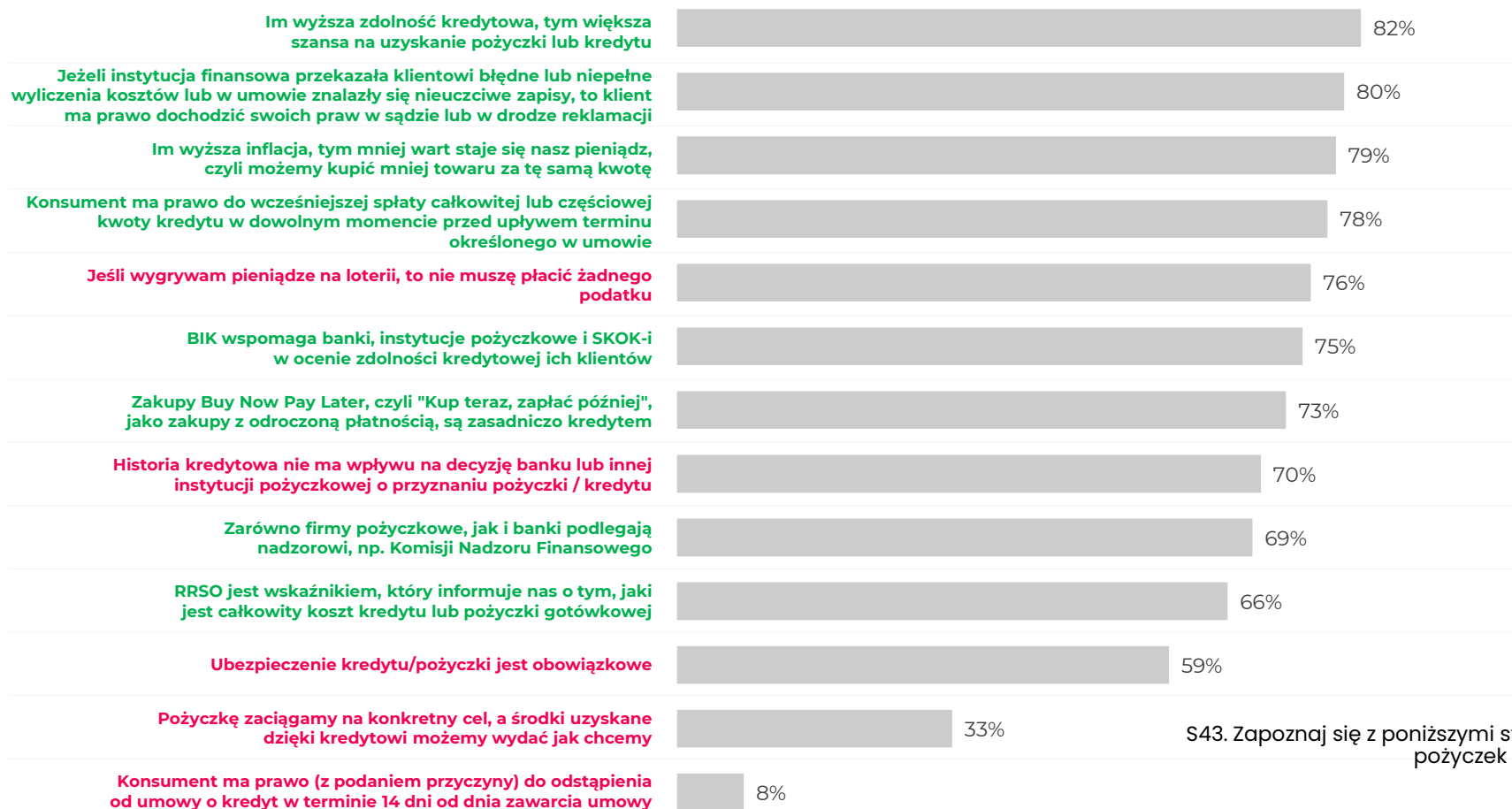
“ Jest to koszt oprocentowania kredytu oraz inne opłaty np. rozpatrzenie czy złożenie wniosku.

Wiedza finansowa | test wiedzy

Średnio poprawnych odpowiedzi na pytania dotyczące wiedzy finansowej udzielają 2/3 zadłużonych Polaków i Polek. Największym wyzwaniem dla pożyczko- i kredytobiorców jest określenie specyfiki pożyczki i kredytu, a także szczegółowa wiedza na temat warunków odstąpienia od umowy kredytowej.

929
respondentów

- Stwierdzenie prawdziwe
- Stwierdzenie fałszywe

S43. Zapoznaj się z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi kredytów i pożyczek i powiedz, czy jest to prawda, czy fałsz.
Baza: wszyscy respondenci

Najbardziej wiarygodne źródła informacji finansowych

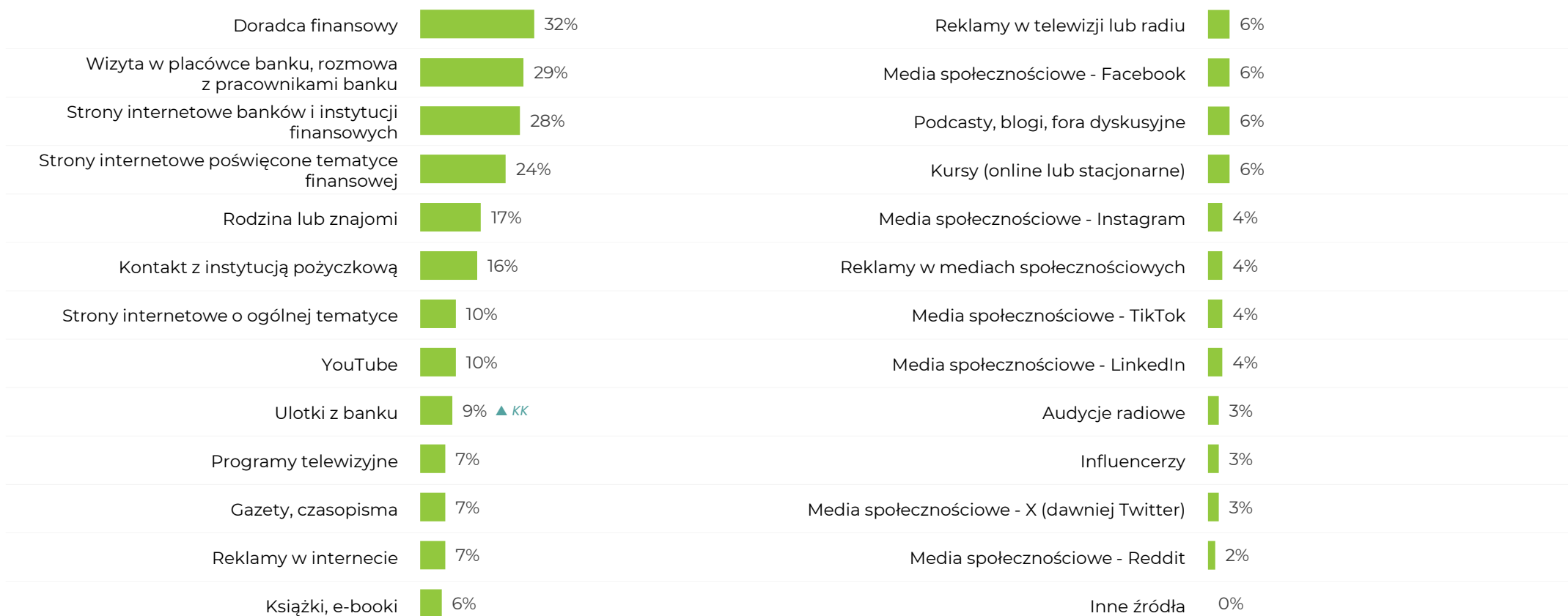
Pożyczko- i kredytobiorcy za **najbardziej wiarygodne źródła informacji finansowych uważają (1) doradców finansowych, (2) spotkania z pracownikami placówek bankowych oraz (3) strony internetowe banków i instytucji finansowych.**

929
respondentów

S44. Ludzie czerpią informacje na tematy finansowe z różnych źródeł. Które z nich są dla Ciebie najbardziej wiarygodne? Zaznacz maksymalnie 3 najbardziej wiarygodne.

Baza: wszyscy respondenci

Zadłużenie jako tabu

Mniej niż połowa pożyczko- i kredytobiorców swobodnie rozmawia ze swoim najbliższym otoczeniem o pieniądzach (44%). Temat ten jest całkowitym tabu jedynie w 6% przypadków. 1 z 4 zadłużonych przyznaje, że nie czuje się komfortowo, rozmawiając o swoim zadłużeniu. Jednocześnie większość z nich podjęła taką rozmowę z bliskimi – spotykając się najczęściej z brakiem oceniającego komentarza lub ze wsparciem i zrozumieniem.

929
respondentów

S13. Czy wśród Twojej rodziny lub znajomych rozmawia się swobodnie na temat finansów, czy raczej unika się tego tematu? | S14. Czy czujesz się komfortowo, mówiąc rodzinie lub znajomym, że korzystasz z kredytów lub pożyczek? | S15. Jak reagowali Twoi bliscy (rodzina, znajomi) gdy dowiedzieli się, że korzystasz z kredytu lub pożyczki?

Baza: wszyscy respondenci

ROZMOWY O PIENIĄDZACH JAKO TABU

44%

W mojej rodzinie czy wśród znajomych rozmawia się swobodnie o finansach (zarówno o zarobkach, oszczędzaniu czy inwestowaniu)

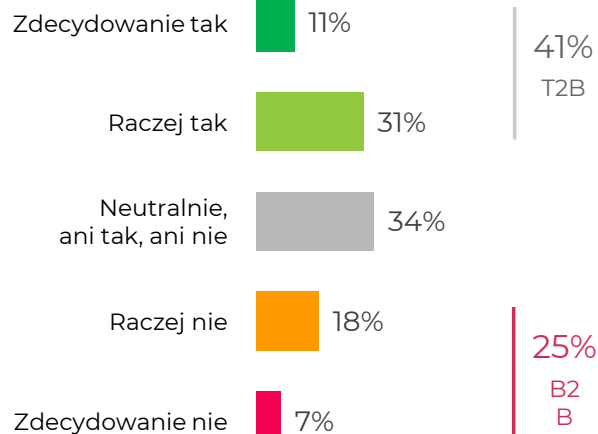
50%

Czasem rozmawiamy o finansach, jednak nie jest to temat, który jest często poruszany w rozmowach

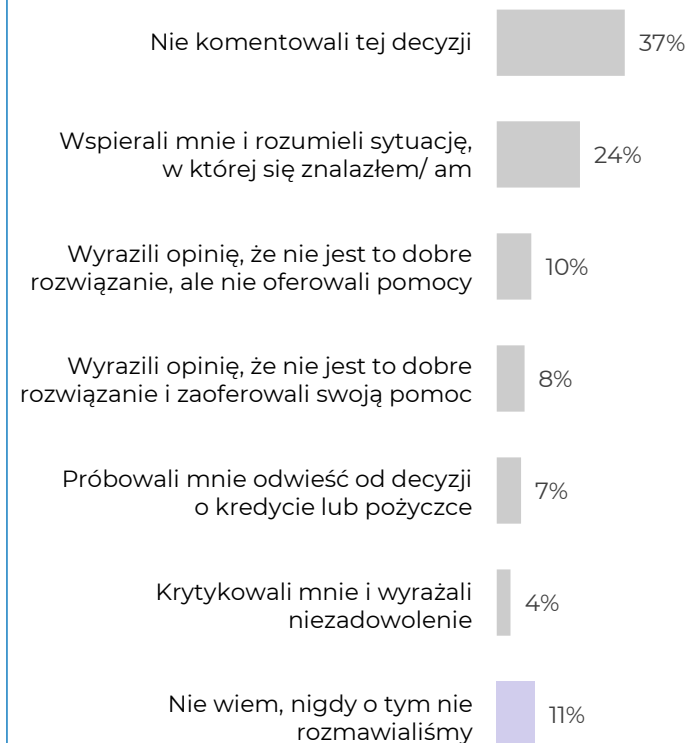
6%

W moim otoczeniu nie rozmawia się o finansach, traktujemy ten temat jako prywatny

KOMFORT ROZMÓW O ZADŁUŻENIU

REAKCJA BLISKICH NA ZADŁUŻENIE

Splacanie obecnych zobowiazan

Etapy i wzorce spłacania zobowiązań

Zdecydowana **większość** pożyczkobiorców deklaruje **brak problemu ze spłatami zobowiązań**. **o opóźnieniach mówi zaledwie 9% z nich (w tym o poważnych jedynie 2%).**

929
respondentów

S7. Czy obecnie spłacasz...?

Baza: wszyscy respondenci

90%

SPŁACAJĄ OBECNIE

10%

SPŁACILI

82%

Tak,
regularnie

Opóźnienia

5%

Tak,
ale mam opóźnienia
w spłacie

2%

Zalegam
z płatnościami,
ale w tym momencie
ich nie spłacam

2%

Już spłaciłem/ am,
jeszcze przed
terminem

5%

Już spłaciłem/ am,
terminowo

Opóźnienia

2%

Już spłaciłem/ am,
choć miałem/ am
pewne opóźnienia

0%

Odmowa
odpowiedzi

Etapy i wzorce spłacania zobowiązań

Choć opóźnienia w spłatach zobowiązań są raczej sporadyczne, to istotnie częściej są one deklarowane przez osoby korzystające z pożyczek pozabankowych.

929
respondentów

S7. Czy obecnie spłacasz...?

Baza: wszyscy respondenci

	Raty <i>n=264</i>	Kredyt gotówkowy <i>n=255</i>	Karta kredytowa <i>n=152</i>	Linia kredytowa <i>n=156</i>	Pożyczka pozabankowa <i>n=102</i>
SPŁACAJĄ OBECNIE	92%	95% ▲	78% ▼	84% ▼	86%
Tak, regularnie	88% ▲	88% ▲	64% ▼	72% ▼	67% ▼
Opóźnienia Tak, ale mam opóźnienia w spłacie	3%	5%	9%	8%	12% ▲
Zalegam z płatnościami, ale w tym momencie ich nie spłacam	1%	2%	4%	4%	8% ▲
SPŁACILI	8%	4% ▼	20% ▲	16% ▲	14%
Już spłaciłem/ am, jeszcze przed terminem	2%	2%	6% ▲	6% ▲	2%
Już spłaciłem/ am, terminowo	5%	2% ▼	13% ▲	6%	5%
Opóźnienia Już spłaciłem/ am, choć miałem/ am pewne opóźnienia	1%	1%	2%	4%	7% ▲
ODMOWA ODPOWIEDZI	0%	1%	2% ▲	0%	0%

▲ ▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/nniższy we wskazanej grupie pożyczkobiorców
DANE NIEWAŻONE

Dopasowanie harmonogramu spłat do możliwości pożyczkobiorców

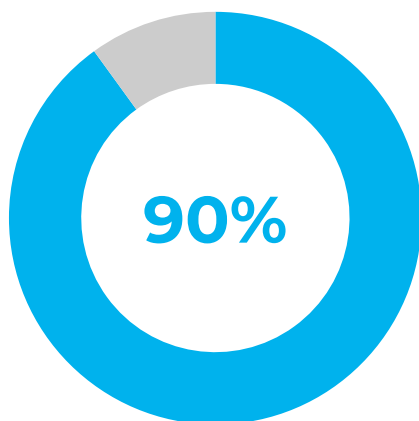
929
respondentów

Co druga osoba, która w dalszym ciągu spłaca zaciągnięte zobowiązania (48%), deklaruje nadpłaty. Zdecydowana większość pożyczkobiorców jest zadowolona ze swojego harmonogramu spłat (96%).

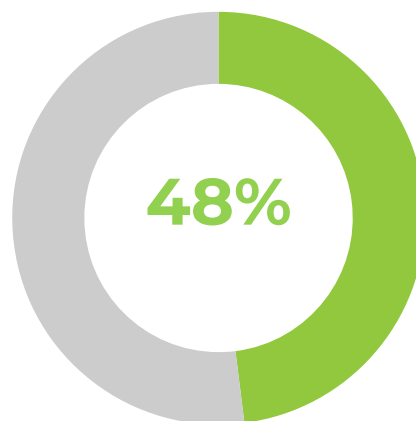
S7. Czy obecnie spłacasz...? | S10. Czy spłacasz swoje zobowiązania szybciej niż wynika to z harmonogramu? | S11. Czy harmonogram spłat jest / był dostosowany do Twoich potrzeb i możliwości finansowych?

Baza: wszyscy respondenci

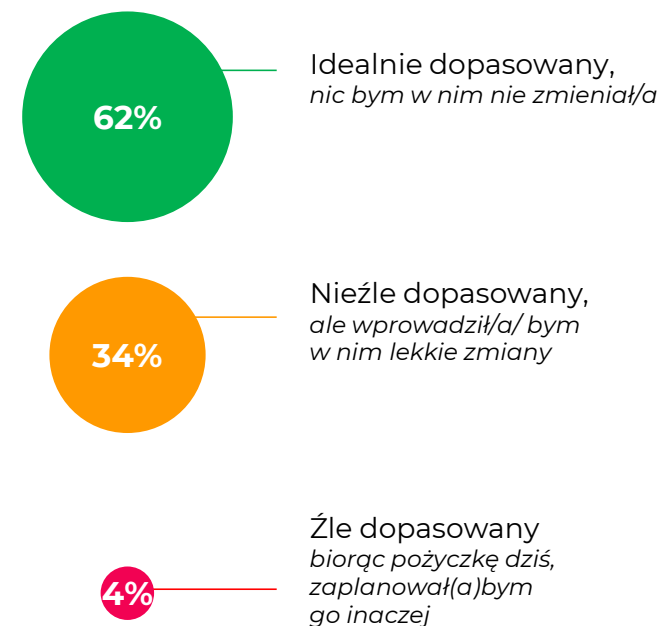
SPŁACAJĄCY OBECNIE

NADPŁACAJĄCY

DOSTOSOWANIE HARMONOGRAMU SPŁAT

Wsparcie w sytuacjach problemów ze spłatą zobowiązań

Znaczna część zadłużonych nie interesowała się możliwym wsparciem oferowanym przez instytucje finansowe. W pozostałej grupie zdecydowana większość przyznaje, że wie o takiej pomocy (najczęściej o możliwości zmiany parametrów pożyczki). Jedynie co 10. zadłużony deklaruje, że instytucja, w której pozyskał środki, nie udziela wsparcia klientom w trudnej sytuacji. Jednocześnie 14% zadłużonych w ogóle nie wiedziałoby gdzie szukać pomocy w przypadku takich trudności.

929
respondentów

S9. Czy Twój bank lub instytucja pożyczkowa oferuje jakiegokolwiek wsparcie w sytuacji problemów ze spłatą? [Wiele możliwych odpowiedzi](#) | S16. Czy wiesz, gdzie możesz szukać pomocy finansowej w trudnej sytuacji (np. doradztwo, konsolidacja długów)?

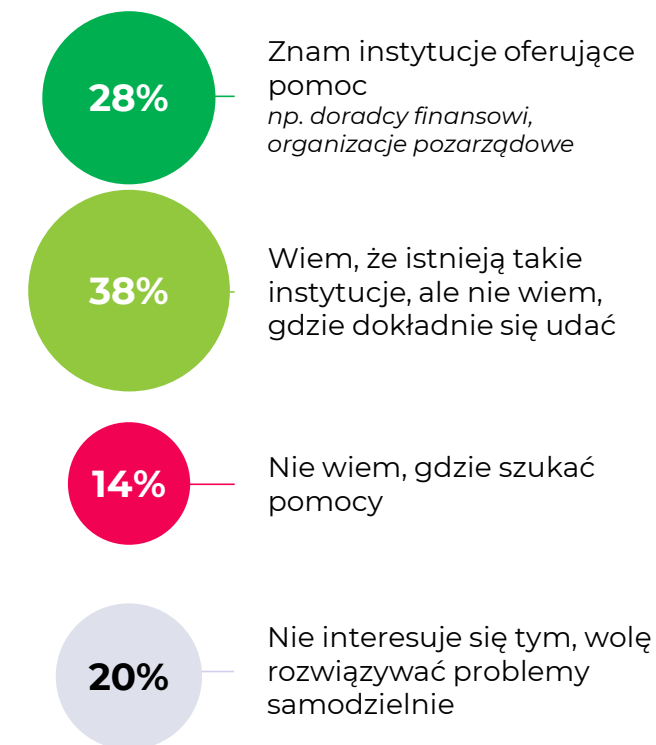
Baza: wszyscy respondenci

WSPARCIE OFEROWANE PRZEZ INSTYTUCJE FINANSOWE

49%
TAK

WSPARCIE INNYCH INSTYTUCJI

Strategie radzenia sobie z opóźnieniami w spłacie zobowiązań

929
respondentów

Osoby, które zadeklarowały, że na jakimś etapie zmagaly się (lub zmagają obecnie) z opóźnieniami w spłacie zobowiązań, przyjmują różne strategie. Wśród dominujących pojawia się **spłacanie zaległości z opóźnieniem (17%)** oraz **pożyczka pieniędzy od bliskich – znajomych lub rodziny (14%)**.

S8a. Jak sobie radzisz z pojawiającymi się opóźnieniami w spłacie swoich zobowiązań? **PYTANIE OTWARTE** | S8b. Jak sobie radziłeś/aś z pojawiającymi się opóźnieniami w spłacie swoich zobowiązań? **PYTANIE OTWARTE**, Baza: respondenci z zaległościami w spłatach

“ Pożyczam pieniądze od znajomych, przyjaciół oraz rodziny.

“ Oszczędzam kolejnego miesiąca, aby nadrobić zaległości.

“ Staram się przeciągać okresy płatności.

“ Ograniczam wydatki.

“ Muszę więcej pracować, więc dorabiam poza pracą.

Sposoby radzenia sobie z nieplanowanymi wydatkami

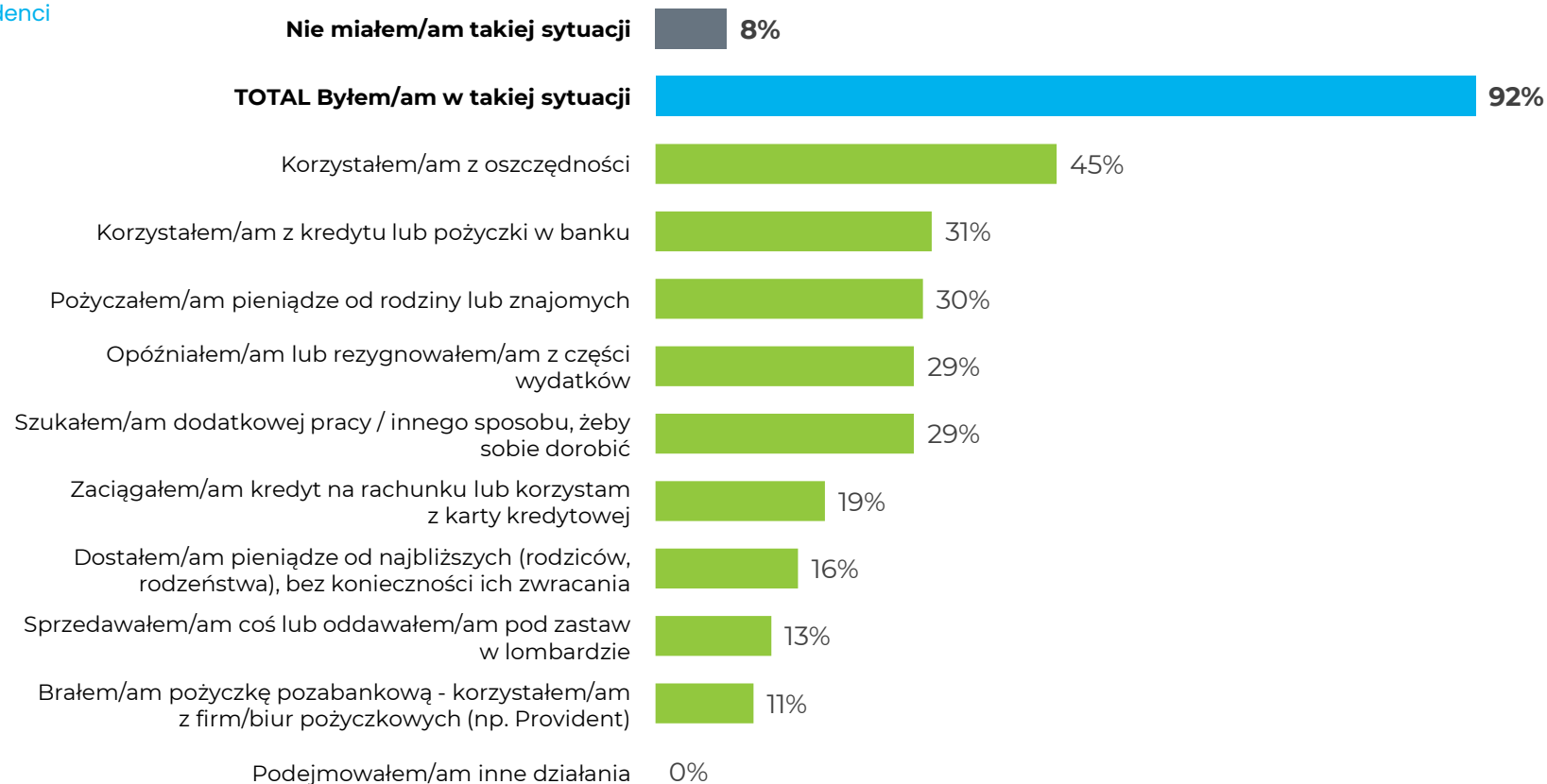
9 z 10 pożyczko- i kredytobiorców było w sytuacji, kiedy wydatki przekraczały ich możliwości finansowe. Wobec takiej sytuacji przyjmowali oni różne strategie. **Blisko połowa „naruszyła” swoje oszczędności. Blisko 1/3 deklaruje pożyczki od instytucji (analogicznie: od znajomych).** Wśród popularnych strategii znajdują się także próba dorobienia do budżetu domowego, ale również rezygnacja z niektórych wydatków.

929
respondentów

S20. Co zdarzyło Ci się robić, gdy pojawiły się w Twoim życiu wydatki, które przekraczały posiadane przez Ciebie środki finansowe? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi. [Wiele możliwych odpowiedzi](#)

Baza: wszyscy respondenci

Ścieżka decyzyjna

Motywacje pożyczkowe | wszystkie i ten najważniejszy powód

929
respondentów

Motywacje związane z poprawą lub utrzymaniem jakości życia zdecydowanie przeważają nad tymi związanymi z koniecznością ratowania swojej sytuacji finansowej. Mówiąc o jednej, najważniejszej motywacji, najczęściej wskazywano na te związane z poprawą lub utrzymaniem jakości życia. Konieczność ratowania swojej sytuacji finansowej to kluczowa motywacja wskazywana przez co 14-tego zadłużonego (7%).

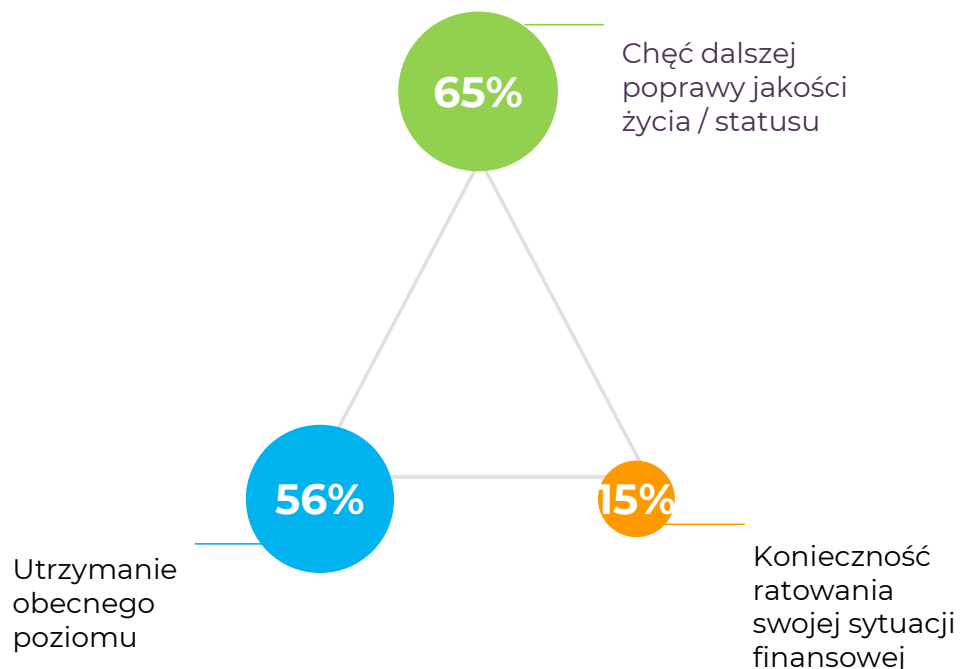
S22. Przypomnij sobie sytuację, kiedy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wystąpiłeś/aś o Co sprawiło, że się do tego przyczyniło, co spowodowało, że zacząłeś/ęłaś myśleć o ...? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi. [Wiele możliwych odpowiedzi](#)

Baza: wszyscy respondenci

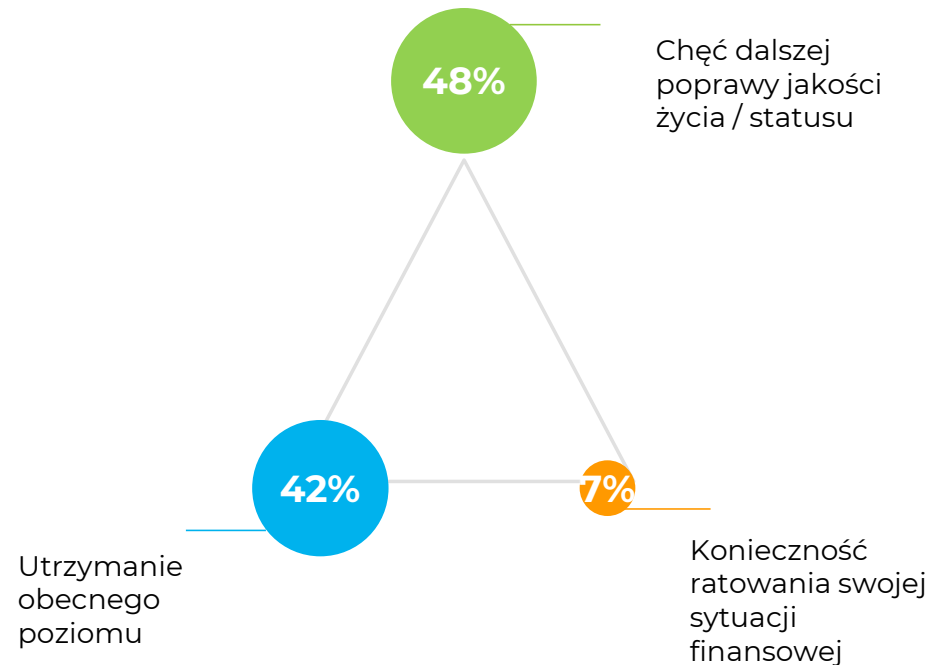
S22x. Który z tych powodów był najważniejszy?

Baza: wszyscy respondenci

WSZYSTKIE POWODY

NAJWAŻNIEJSZY POWÓD

Motywacje pożyczkowe | wszystkie

Kredyto- i pożyczkobiorcy adresują różne typy potrzeb. **Wśród topowych motywacji wystąpienia o pożyczkę pojawiają się zarówno te związane z niespodziewanymi i koniecznymi wydatkami, chęcią polepszenia poziomu życia oraz kalkulacją korzystnej oferty.**

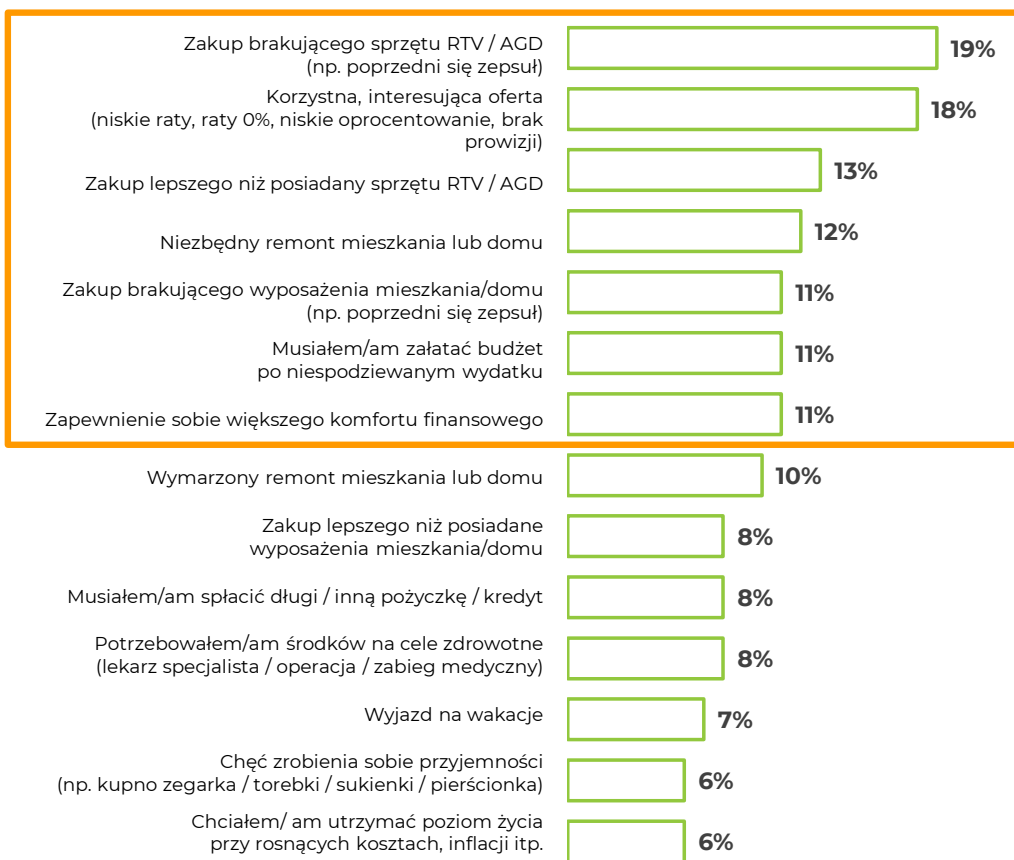

929
respondentów

S22. Przypomnij sobie sytuację, kiedy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wystąpiłeś/aś o Co sprawiło, że się do tego przyczyniło, co spowodowało, że zacząłeś/ęłaś myśleć o ...? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi

Baza: wszyscy respondenci

NAJPOPULARNIEJSZE POWODY

Motywacje pożyczkowe | najważniejszy powód

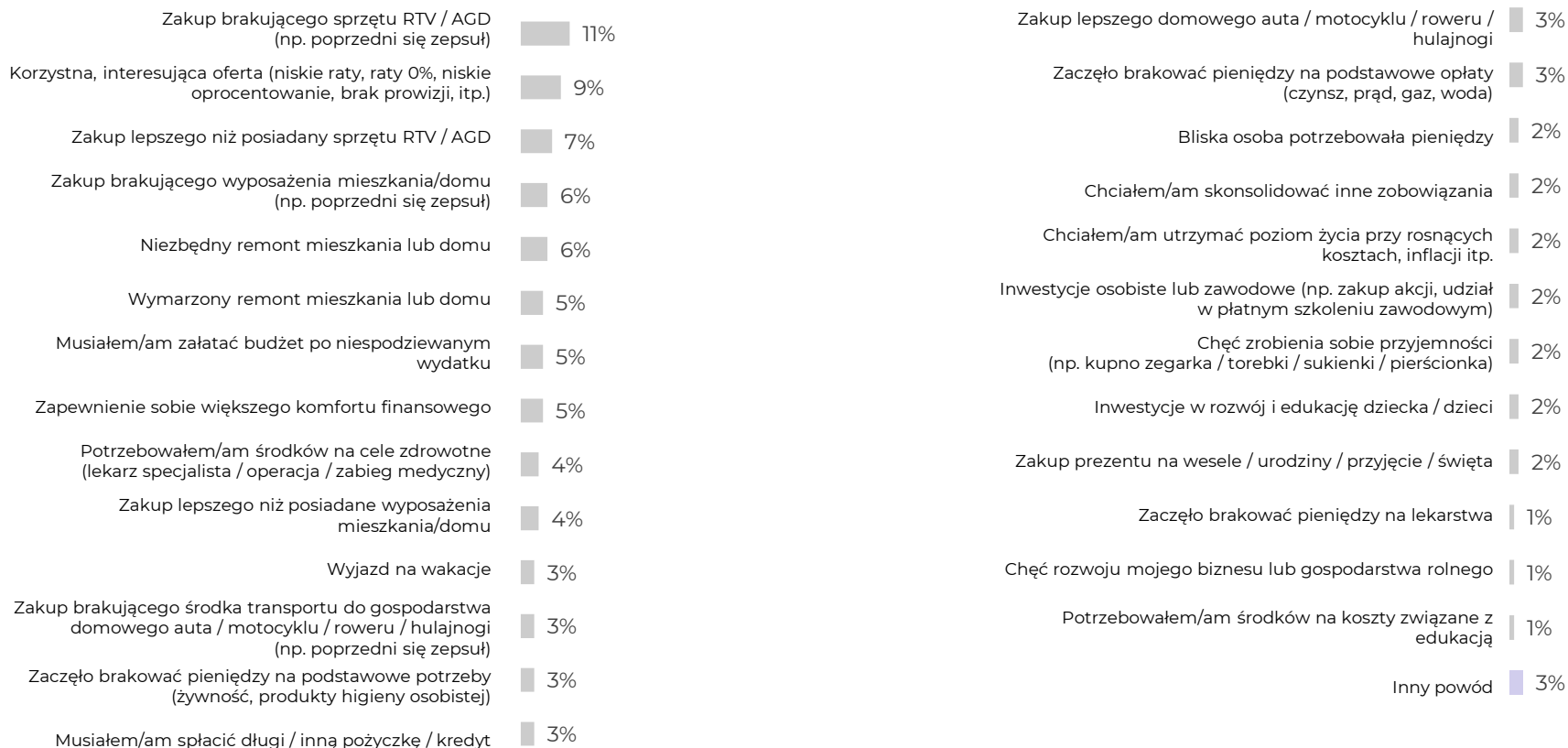
Ranking kluczowych motywacji pożyczkowych jest zbieżny z ogólnym rankingiem, gdzie pożyczko- i kredytobiorcy mogli wskazać wszystkie czynniki, które popchnęły ich do pożyczczenia środków pieniężnych od instytucji finansowych.

929
respondentów

S22x. Który z tych powodów był najważniejszy?

Baza: wszyscy respondenci

Czynniki decyzji o pożyczce

929
respondentów

Brak wystarczającej ilości pieniędzy jest tylko jednym z wielu powodów skorzystania z kredytów i pożyczek. **Jako główny powód wystąpienia o pożyczkę/kredyt wymienia go zaledwie co piąty pożyczkobiorca (20%).** Pożyczkobiorcy stosunkowo często nie chcą wydawać jednorazowo dużej kwoty lub np. kalkulują opłacalność zakupów finansowanych pożyczką.

S22xx. Z jakiego powodu wystąpiłeś/aś o ...:

Baza: wszyscy respondenci

Źródła informacji o ofertach pożyczkowych

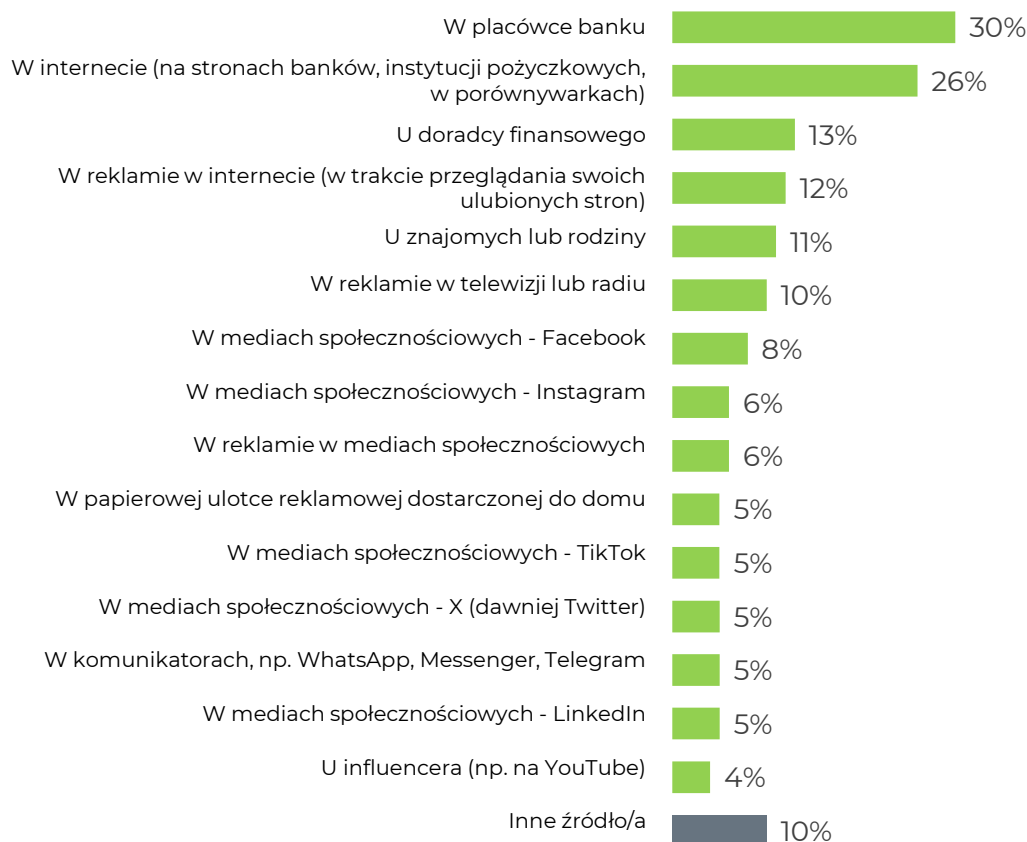
Institucje finansowe są głównym źródłem wiedzy o ofertach pożyczkowych wśród zadłużonych. Pożyczko- i kredytobiorcy, jako miejsce znalezienia oferty, z której skorzystali, wskazują najczęściej placówki stacjonarne oraz strony internetowe instytucji finansowych. W obszarze pożyczek skuteczne wydają się także reklamy (plasujące się na 4. i 6. pozycji rankingu). Sumarycznie istotny odsetek pożyczko- i kredytobiorców, jako źródło wiedzy o ofercie pożyczkowej / kredytowej wskazuje też media społecznościowe, powszechnie kojarzone z bardziej rozrywkowymi treściami.

929
respondentów

S23. A gdzie znalazłeś/aś informacje na temat ...? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi. **Wiele możliwych odpowiedzi**

Baza: wszyscy respondenci

Porównywanie ofert pożyczkowych / kredytowych

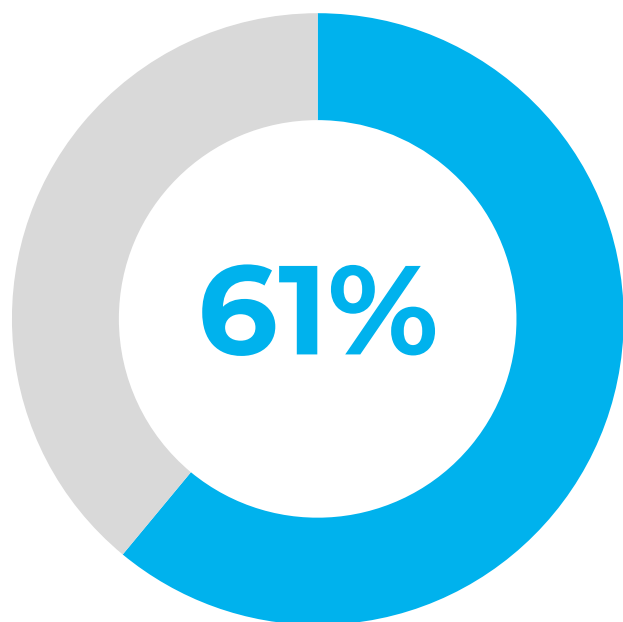
929
respondentów

Ponad połowa pożyczko- i kredytobiorców – niezależnie od typu pożyczki – przed wybraniem jednej oferty, porównywała różne propozycje instytucji i firm. Pożyczko- i kredytobiorcy najczęściej porównywali oferty w ramach jednego typu instytucji (70%)

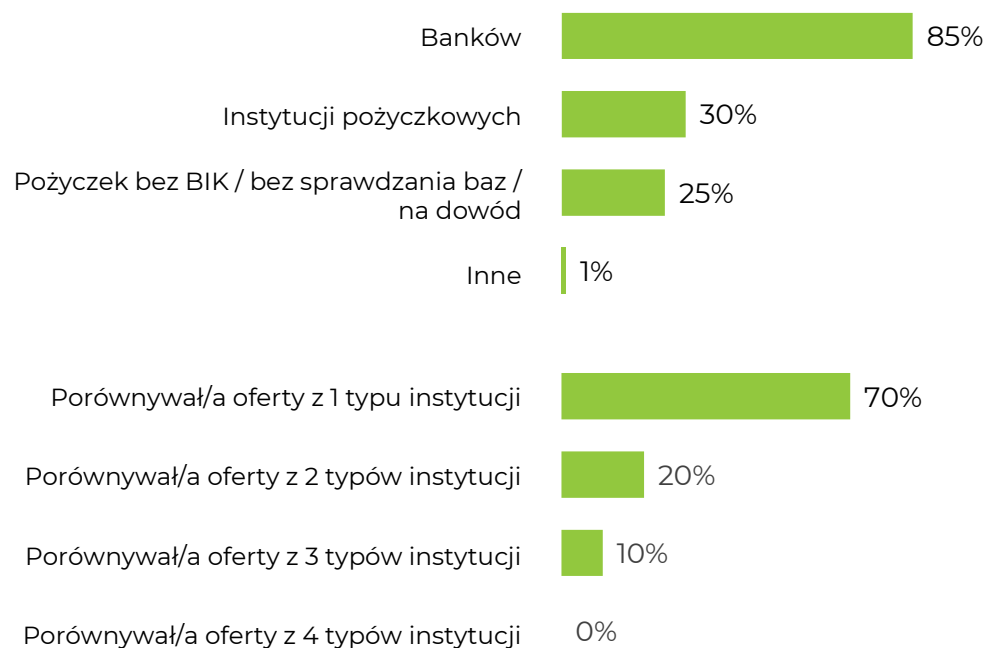
S23a. Czy szukając pożyczki porównywałeś/ aś różne oferty między sobą? | S23b. Jakie oferty porównywałeś/ aś? Zaznacz wszystkie pasujące odpowiedzi. [Wiele możliwych odpowiedzi](#)

Baza: wszyscy respondenci

PORÓWNYWANIE OFERT POŻYCZEK

PORÓWNYWANE OFERTY

Czynniki wyboru pożyczkodawcy

Pożyczkobiorcy zwracają uwagę przede wszystkim na: (1) okres spłaty, (2) niską miesięczną ratę oraz (3) niskie oprocentowanie. W zależności od produktu, z którego korzystają, biorą pod uwagę nieco inne czynniki.

S27. Z listy poniższych czynników wskaż te, które były dla Ciebie istotne przy wyborze kredytodawcy lub pożyczkodawcy, podczas wyboru ...:
Baza: wszyscy respondenci

Czynniki wyboru pożyczkodawcy | wszystkie czynniki 1-10

Biorąc pod uwagę 10 najważniejszych parametrów pożyczek, **kredyto- i pożyczkobiorcy, którzy wysoko oceniają swoją wiedzę o finansach, częściej zwracają uwagę na RRSO**. Osoby o dużej wiedzy potwierdzonej testem, częściej biorą pod uwagę niską miesięczną ratę, możliwość wcześniejszej spłaty i brak dodatkowych opłat. Osoby o dużych lukach w wiedzy, rzadziej myślą o niskich miesięcznych ratach, możliwości wcześniejszej spłaty, braku dodatkowych opłat i czasie potrzebnym instytucji pożyczkowej na decyzję.

929
respondentów

S27. Z listy poniższych czynników wskaż te, które były dla Ciebie istotne przy wyborze kredytodawcy lub pożyczkodawcy, podczas wyboru ...:

Baza: wszyscy respondenci

	SAMOOCENA			WYNIK TESTU		
	Duża wiedza	Średnia wiedza	Mała wiedza	Duża wiedza	Pewne luki w wiedzy	Duże luki w wiedzy
Wszystkie czynniki 1-10:	n=299	n=533	n=97	n=236	n=523	n=170
Okres spłaty	43%	42%	37%	40%	45%	36%
Niska rata miesięczna	34%	41%	29%	46% ▲	38%	23% ▼
Niskie oprocentowanie	33%	37%	30%	32%	38%	28%
Stałe oprocentowanie	30%	30%	22%	27%	31%	27%
Niskie RRSO	34% ▲	23%	23%	29%	25%	26%
Możliwość wcześniejszej spłaty bez dodatkowych opłat	21%	28%	19%	35% ▲	23%	17% ▼
Brak dodatkowych opłat <i>np. prowizja, ubezpieczenia</i>	24%	19%	24%	31% ▲	21%	6% ▼
Szybkość wypłaty środków	20%	20%	27%	24%	21%	15%
Informacja o całkowitym koszcie kredytu	20%	19%	14%	24%	19%	14%
Długość oczekiwania na decyzję	18%	20%	15%	24%	21%	6% ▼

▲▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/niższy we wskazanej grupie pożyczkobiorców

Czynniki wyboru pożyczkodawcy | wszystkie czynniki 11-18

929
respondentów

Biorąc pod uwagę mniej istotne parametry, **kredyto- i pożyczkobiorcy o dużej wiedzy potwierdzonej testem, częściej kierują się internetowymi opiniami o instytucjach, które udzielają pożyczek. Osoby mające poważne luki wiedzowe przywiązują mniejszą wagę do poziomu obsługi, liczby wymaganych dokumentów, a także do opinii internautów i bliskich.**

S27. Z listy poniższych czynników wskaż te, które były dla Ciebie istotne przy wyborze kredytodawcy lub pożyczkodawcy, podczas wyboru ...:

Baza: wszyscy respondenci

	SAMOOCENA			WYNIK TESTU		
	Duża wiedza	Średnia wiedza	Mała wiedza	Duża wiedza	Pewne luki w wiedzy	Duże luki w wiedzy
Wszystkie czynniki 11-18:	n=299	n=533	n=97	n=236	n=523	n=170
Prosty i przejrzysty proces uzyskania środków	15%	15%	14%	19%	14%	11%
Poziom obsługi klienta	16%	12%	7%	16%	13%	6% ▼
Liczba wymaganych dokumentów i formalności do spełnienia	11%	13%	16%	15%	13%	7% ▼
Elastyczność warunków dostosowanie oferty do indywidualnych potrzeb klienta	9%	10%	3%	9%	7%	12%
Ile maksymalnie środków można uzyskać	7%	8%	12%	6%	9%	9%
Opinie na temat banku/firmy w internecie	7%	7%	8%	11% ▲	7%	1% ▼
Łatwa i prosta możliwość odstąpienia od umowy	8%	5%	4%	6%	6%	6%
Opinie na temat banku/firmy wśród znajomych i rodziny	4%	4%	3%	6%	4%	0% ▼

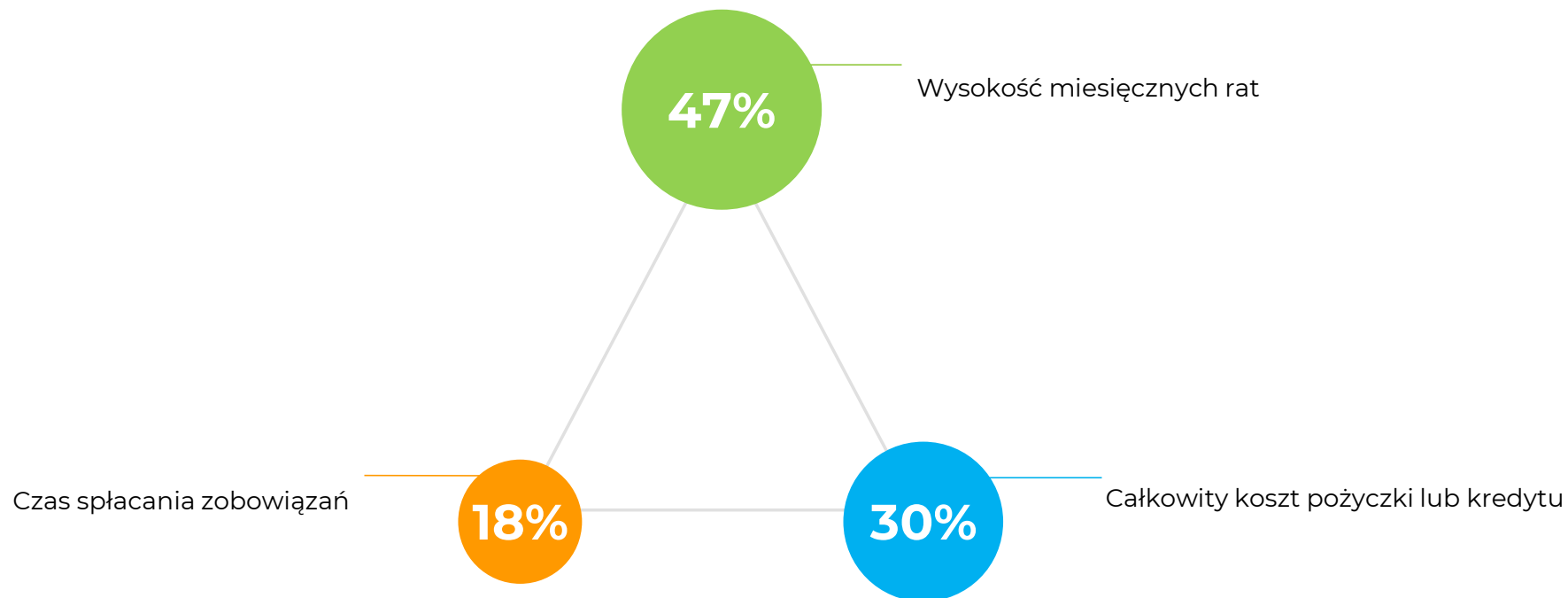
▲ ▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/niższy we wskazanej grupie pożyczkobiorców

Kluczowe aspekty pożyczek

Za najważniejszy aspekt pożyczek pożyczkobiorcy najczęściej uznają **wysokość miesięcznych rat, a więc wagę raty w miesięcznym budżecie gospodarstwa domowego.**

S28. Czy w Twoim wypadku, biorąc pod uwagę Twoje możliwości finansowe spłacania pożyczek lub kredytów oraz Twoje potrzeby, najważniejsza jest...?

Baza: wszyscy respondenci

Kluczowe aspekty pożyczek

Osoby z dużymi lukami w wiedzy finansowej relatywnie częściej skupiają się na czasie spłacania zobowiązań, a rzadziej na wysokości miesięcznych rat.

929
respondentów

S28. Czy w Twoim wypadku, biorąc pod uwagę Twoje możliwości finansowe spłacania pożyczek lub kredytów oraz Twoje potrzeby, najważniejsza jest...?

Baza: wszyscy respondenci

KLUCZOWY ASPEKT:	SAMOOCENA			WYNIK TESTU		
	Duża wiedza	Średnia wiedza	Mała wiedza	Duża wiedza	Pewne luki w wiedzy	Duże luki w wiedzy
	n=299	n=533	n=97	n=236	n=523	n=170
Wysokość miesięcznych rat	42%	49%	47%	48%	49%	36% ▼
Całkowity koszt pożyczki lub kredytu	33%	29%	27%	36%	29%	24%
Czas spłacania zobowiązań	21%	16%	16%	11%	17%	28% ▲

▲ ▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/nniższy we wskazanej grupie pożyczkobiorców

Cel pożyczki

Cele pożyczek były najczęściej związane z domem – od zakupu sprzętu RTV/AGD, przez remont, po inne elementy wyposażenia. Poszczególne cele różnicują się zależnie od typu pożyczki (np. sprzęt RTV/AGD częściej finansowany jest przez kredyty ratalne, a remont przez kredyty gotówkowe).

929
respondentów

S29. Na jaki cel/ cele wykorzystałeś/ aś środki z ...? Wybierz wszystkie pasujące odpowiedzi.

Baza: wszyscy respondenci

1,6
Średnia liczba celów
▲ PPB

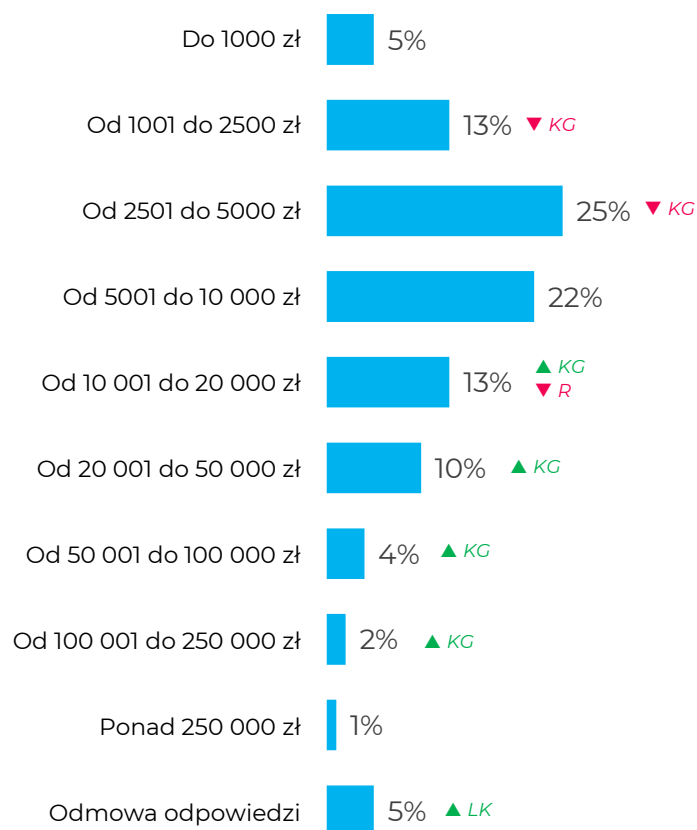
▲▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/niższy we wskazanej grupie pożyczkobiorców
[R – kredyt ratalny, KG – kredyt gotówkowy, KK – karta kredytowa, LK – linia kredytowa, PPB – pożyczka pozabankowa]

Kwota pożyczki

2/3 pożyczek nie przekracza swoją wartością 10 000 zł. Wyższe kwoty były pożyczane przede wszystkim w formie kredytów gotówkowych.

S30. Na jaką łączną kwotę wzięłeś/ wzięłaś w ciągu ostatnich 12 miesięcy ...?

Baza: wszyscy respondenci

▲▼ Wynik istotnie statystycznie wyższy/nizszy we wskazanej grupie pożyczkobiorców
[R – kredyt ratalny, KG – kredyt gotówkowy, KK – karta kredytowa, LK – linia kredytowa, PPB – pożyczka pozabankowa]

Wnioski z badania

- ✓ Ogólnie rzecz biorąc, pożyczkobiorcy radzą sobie z zarządzaniem swoją sytuacją finansową
- ✓ Polacy pożyczają przede wszystkim, aby poprawić swój status i komfort
- ✓ Deklaratywna wiedza finansowa pokrywa się z wiedzą testową, przy czym najwięcej respondentów ma średni poziom wiedzy
- ✓ Niższa wiedza finansowa jest skorelowana z gorszym dopasowaniem parametrów produktów

89%

pożyczkobiorców spłaca swoje zobowiązania regularnie

48%

motywacji pożyczkowych związanych z poprawą statusu i komfortu

56%

ma średni poziom wiedzy ogólnej o finansach

**Polacy korzystają z finansowania w sposób odpowiedzialny.
W ten sposób poprawiają swój poziom życia.**

Podsumowanie (1)

Polacy korzystający z finansowania coraz odpowiedzialniej podchodzą do swoich zobowiązań i coraz lepiej kontrolują swoje wydatki. Jednak o sprawach dot. pieniędzy nadal rozmawiamy niechętnie

- Dane z raportu jasno pokazują, że **Polacy, którzy w ciągu ostatniego roku skorzystali z różnych form pożyczek i kredytów konsumenckich nie są głównie osobami z problemami finansowymi**, które poprzez pożyczki zwiększają ryzyko wpadnięcia w spiralę zadłużenia. Rzeczywistość polskich pożyczko- i kredytobiorców jest znacznie bardziej złożona.
- **Dla większości Polaków korzystanie z pożyczek i kredytów to element strategii zarządzania budżetem domowym**, a nie łatanie dziury w tymże (spowodowanej poważnymi problemami finansowymi).
- Zdecydowana **większość pożyczko- i kredytobiorców dobrze ocenia swoją kontrolę nad domowymi finansami (87%)**. Warto także zauważyć, że ponad 2/3 zadłużonych (68%) jednocześnie spłaca swoje zobowiązania oraz regularnie oszczędza.
- **Zdecydowana większość osób, które skorzystały z kredytu lub pożyczki w ciągu ostatniego roku, nie ma problemów ze spłatami zobowiązań (91%)**. O opóźnieniach wspomina 9% (1 z 11 zadłużonych). Pożyczko- i kredytobiorcy na ogół wyrażają też zadowolenie z zaplanowanego harmonogramu spłat (96%), a co więcej połowa ze spłacających obecnie (48%) nadpłaca swoje zobowiązania.
- W przypadku osób, które mierzą lub mierzyły się z opóźnieniami w spłatach, najpopularniejszymi strategiami radzenia sobie z tym problemem były: **lekkie opóźnienie spłaty lub pożyczka pieniędzy od bliskich**.
- Warto zauważyć, że **w mniej niż połowie gospodarstw domowych osób zadłużonych swobodnie rozmawia się o pieniądzu (44%)**. Analogicznie, mniej niż połowa pożyczko- i kredytobiorców czuje się swobodnie, mówiąc o swoim zadłużeniu. Kwestie pieniędzy w 2025 r. pozostają więc w dalszym ciągu pewnym tabu w polskich domach.

Podsumowanie (2)

Kredyto- i pożyczkobiorcy oceniają swój stan wiedzy na temat finansów jako średni, a informacji o możliwościach finansowania szukają przede wszystkim w instytucjach finansowych

- Większość pożyczkobiorców przeciętnie ocenia swoją wiedzę o finansach. Jednocześnie odsetek osób oceniających swoją wiedzę jako dużą (32%) jest znacznie wyższy niż osób negatywnie oceniających swoje kompetencje finansowe (10%). **Samooceń pożyczkobiorców jest zbliżona do faktycznych wyników testu wiedzy o finansach.**
- Widoczne są **pewne luki w edukacji finansowej Polaków**. O ile 3 z 4 zadłużonych Polaków słyszało o BIK, to już tylko 3 z 5 potrafi dokładnie opisać czym jest całkowity koszt kredytu. W teście wiedzy większość (56%) uzyskuje wynik, który klasyfikuje ich do grupy osób „z pewnymi lukami wiedzy o finansach”.
- **Kluczowym źródłem informacji o pożyczkach i kredytach są instytucje finansowe.** Warto jednak zauważyć relatywnie duży wpływ reklam oraz mediów społecznościowych na pożyczko- i kredytobiorców.

Podsumowanie (3)

Główną motywacją do szukania dodatkowego finansowania jest chęć poprawy lub utrzymanie jakości życia, a nie wyłącznie kłopoty finansowe

- Wśród pożyczko- i kredytobiorców **dominują motywacje związane z chęcią poprawy lub utrzymania jakości życia. Motywacje związane z koniecznością ratowania sytuacji finansowej dotyczą 15% zadłużonych (a są główną motywacją dla 7% z nich)**. Polacy, korzystając z pożyczek, adresują różne typy potrzeb – najczęściej te związane z wydatkami domowymi (ale też np. zachęceniu korzystną ofertą).
- Co istotne, **tylko 20% z zadłużonych jako podstawową przyczynę skorzystania z pożyczki lub kredytu wskazuje brak wystarczającej ilości pieniędzy**. W dużej mierze **decyzja o pożyczeniu pieniędzy z instytucji finansowej wiąże się z konkretnym sposobem zarządzania finansami gospodarstwa domowego** (np. niechęcią do wydawania większych kwot, niechęcią do „ruszania” swoich oszczędności itp.).
- Kluczową motywacją do wzięcia pożyczki lub kredytu były wydatki domowe; najczęściej wskazywane główne cele, na które zostały przeznaczone pozyskane środki, to: sprzęt RTV/AGD, remont oraz zakup innego wyposażenia domowego (np. mebli).

**CZY POLACY SPŁACAJĄ SWOJE DŁUGI?
O ODPOWIEDZIALNYM KONSUMENCIE
NA RYNKU FINANSOWYM**

DEBATA

